

vise den dels til Kjøbenhavn og dels til Algerøsfund, thi saa er det muligt, at Flaaden ikke kommer i rette Tid og ikke kan fyldestgjøre sin Opgave. En Flaadeafdeling, der skulde sikke Forbindelsen i Storebelt, maatte betragtes som en Fæstningsbesætning i Ordets bogstaveligste Forstand. Men Anskaffelsen, Vedligeholdelsen og Fornyelsen af en saadan Flaade tilligemed de nødvendige Befæstningsanlæg vilde medføre endnu flere Udgifter end Befæstningen over Storebelt. Kan man altsaa ikke udrette det One, kan man heller ikke udrette det Andet. Jeg beder udtrykkelig bemærket, at her ikke er Tale om den Bistand, Flaaden maa yde ved Mobiliseringen, hvor det gjælder om Dage; men der er Tale om et Forsvar, der skulde føres af Flaaden og saaledes, at Operationslinien var fuldstændig sikker i Uger og Maanedes. Vi kunne altsaa hverken optage Kampen i Sylland eller paa Fyn under nogen af de Forudsætninger, jeg har tilladt mig at fremsætte; men inden jeg forlader denne Del af Betragtningen, maa jeg vende mig til det ærede Medlem fra Standerborg (Wajer), som vi ogsaa igaar hørte fremsætte sin hjære stadige Tanke, idet han paaviste den store Forbrydelse, der er begaaet ved, at det foreliggende Lovforslag har forladt den Tanke, hvorpaa Forsvarskommissionen byggede, og som Hærløven arbejdede videre paa. Men denne Anskuelse hos det ærede Medlem hviler paa en fuldstændig Misforstaaelse. Forsvarskommissionen siger i sine indledende Bemærkninger, at Omstændighederne have medført, at den ikke har haft Tid til at gjøre Andet særvidt end Forslaget om Hærens og Søværnets Ordning. Den har saaledes ikke givet nogen Forsvarsplan, men i Kapitlet om Overkommandoen og Stabene findes 27 Linier, og jeg formoder det er til dem, det ærede Medlem sigter. Dette Kapitel udtaler sig nemlig om, hvormange overordnede Generaler Hæren burde have, og det fremsætter deri Tanken om at dele Forsvaret saaledes, at man havde en kommanderende General med et Armeekorps paa hver Side af Storebelt. Men jeg er ikke langt fra at sige, at det vilde næsten være en Fornærmelse at tro, at Forsvarskommissionen af 1866 vil have denne Tanke betragtet som en Forsvarsplan, der supplerede Hærløven af 1867 og Løven om Søværnets Ordning af 1868. Der var neppe et eneste af de Medlemmer, der havde Sæde i denne Kommission, der tænkte sig Muligheden af, at man vilde organisere Forsvaret ved et levende Værn alene uden et fast Støttepunkt, og det var da klart, at der idetmindste maatte være et Befæstningsanlæg i hver af Generalkommandoerne. Men selv om saa var, selv om Forsvarskommissionen havde haft den Tanke, hvorledes blev den saa modtaget af Regjeringen? Regjeringen sagde, at skjøndt der kunde være nogen Anledning til at organisere Forsvaret paa en saadan Maade, at man var istand til at skabe Forsvar baade Vest

og Vest for Storebelt, maatte det ikke glemmes, at der ogsaa var Sandsynlighed for, at det vilde blive nødvendigt at samle Hæren under en Overgeneral, og i Kraft deraf foreslog Ministeriet den gang vel ikke, at der skulde være en Overgeneral — thi det Forslag vilde man ikke strax fremsætte —, men at der skulde ansættes en Mand som Stabschef hos Overgeneralen, og at han skulde have det Øverv at samle alt Fornødent, til Krigen kom, saa at den Overgeneral, som da blev udnævnt, kunde finde Alt paa reede Haand. Dette Forslag om en Enhed i Kommandoen blev opretholdt i 1873—74, da man bestemte fastholdt Forordningen om en Overgeneral. Jeg har ikke set, om det ærede Medlems Udtalelser foreligge trykte; men jeg tror, at det ærede Medlem igaar tillige henvisste til, at den nugældende Hærløv skulde have truffet en Ordning med Hensyn til Garnisonerne, der hvilede paa den selv samme Grundtanke (Modsigelse). Hvis det ærede Medlem sagde det, vilde det ikke være rigtigt, thi Hærløven siger kun, at Garnisonsforholdene skulle ordnes nærmere ved Lov. Men en anden Bemærkning af det ærede Medlem viser tydeligt, at Krigsministeriet aldrig har lyst den Grundtanke for Forsvaret i Kulb og Kjøb. Det ærede Medlem oplyste nemlig, at der den Dag i Dag ikke er en eneste Kanon Vest for Storebelt, og man har dog vel ikke tænkt paa at føre noget Forsvar uden Kanoner. (Berg: Artilleriets Deling var bestemt). Men den er aldrig kommen til Udførelse (Berg: Det staar i Hærløven). Ja, det kan ikke nytte, naar det ikke er kommen til Udførelse. Men hvorom Alting er, saa tror jeg dog, at det ærede Medlem igaar glemte Noget, Selv om det var saa, selv om Forsvarskommissionen i 1866 skulde have set paa Forsvarsagen med de Dine, saa har Berden ikke staaet stille siden den Tid. Dengang var den tydske Flaade vor underlegen. Forsvarskommissionen udtaler udtrykkelig, at man maa være forberedt paa, at den vilde udvikle sig, men den har neppe tænkt sig, at Udviklingen vilde foregaa med en saa rivende Hurtighed, som det er sket, og denne Omstændighed maa bevirke en saadan Forandring, at jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis Forsvarskommissionen nu sit Forsvarsagen forelagt, og der blev spurgt den, hvorledes den nu vilde stille sig til Spørgsmaalet, vilde den aldrig opretholde den Tanke, thi den maatte ganske naturligt og simpelt komme til det Resultat, som efter min Mening Alle maa komme til, der ville tænke tilbunds i Sagen, at fra det Dieblif af, da Lydsland har faaet Overherredømmet tilføs, vil det ved Angreb søge det selvsamme Punkt, som har været Maalet for alle andre Magters Angreb, der igennem den Omstændighed, at de være Herrer tilføs, have paaført os Krig, nemlig Kjøbenhavn, selv om Maalet for Angrebet var at komme i Besiddelse af Sylland, som det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Suel)